

Bergen, 16. september 2022

Grønn Strategi – Klimastrategi for Bergen 2022-2030 - Uttale fra BIR

BIR AS er et av Norges største renovasjonsselskap, og er ansvarlig for avfallshåndteringen til over **365 200** innbyggere i BIRs syv eierkommuner. Selskapet tilbyr også avfallsløsninger for næringslivet.

BIR AS er eid av kommunene Askøy, Bergen, Bjørnafjorden, Kvam, Osterøy, Samnanger og Vaksdal. Eierkommunene har tildelt BIR ansvaret med de lovpålagte oppgavene knyttet til håndtering av avfallet fra husholdningskundene som er bosatt i disse kommunene. BIR er i dialog med avfallsselskapet IHM om sammenlåing og bygging av felles biogassanlegg på Voss. BIR eier og driver BIR Ressurs som omgjør restavfall fra regionen til strøm og varme, og som også er Bergens største punktutslipp for CO₂.

Generelt

Grønn strategi tar opp viktige problemstillinger som ikke er avgrenset til Bergen kommunes grenser, så BIR vil ha et regionalt perspektiv i sin uttale.

BIR støtter strategiens vektlegging av sirkulærøkonomi og sirkulære verdikjeder vil kreve å ta hele regionen i bruk. Bergen kan ha en pådriverrolle i dette arbeidet. Under følger BIRs innspill til denne strategien:

Kapittel 04 – Fossilfri transport:

Utdrag fra høringsutkast:

3. Nødvendig lade- og fyllinfrastruktur. Det må sikres et tilgjengelig nettverk med lade- og fyllinfrastruktur med nullutslippsdrivstoff for hele transportsektoren.

BIRs innspill:

For BIR er det særlig viktig med tilrettelegging av infrastruktur for fossilfrie tunge kjøretøy.

Utdrag fra høringsutkast:

Biodrivstoff må godtas som en overgangsløsning inntil nullutslippsløsninger er tilgjengelig for luftfart, sjøfart og tungtransport.

BIRs innspill:

BIR vil fortsette arbeidet med å gå over til fossilfri transport.

BIR Husholdning AS investerer i 2022 i 2 hurtigladestasjoner for tunge kjøretøy på Espehaugen. Det er behov for flere hurtigladningsmuligheter for store el-kjøretøy sentralt i Bergen og i omegns-kommunene.

BIR vil bygge biogassanlegg på Voss for behandling av innsamlet matavfall, og biogass vil tas i bruk som drivstoff på lengre transportdistanser. Det er derfor viktig å få på plass fyllestasjoner for biogass for tunge kjøretøy i Bergen og omegn. Det krever byggetillatelse og Enova støtte.

Kapittel 05 – Fornybar energi:

BIRs innspill:

Fjernvarmenettet er et godt eksempel på et fleksibelt energisystem. BIR Ressurs utgjør grunnlasten i fjernvarmenettet og det er viktig at dette opprettholdes. I tillegg kan klimanøytrale energikilder (eks. biobrensel, biokull) kobles til.

Kapittel 06 – Bygg og anlegg for fremtiden

Utdrag fra høringsutkast:

1. Gjenbruk av eksisterende bygg, materialer og masser. Eksisterende bygg, anlegg og infrastruktur må tas vare på fremfor å bygge nytt. Det må også legges til rette for at gjenbruk av alle byggets deler. Det samme gjelder masser fra byggeprosesser.

BIRs innspill:

BIR støtter strategiens fokus på ombruk av bygg, både gjennom faktiske forsøk på ombruk av betongelementbygg (Møllendalsveien 40-42) og gjennom eget selskap Norsk Riving. Dette bør være et viktig satsingsområde i fremtiden.

Kapittel 09 – Redusere klimafotavtrykket:

Utdrag fra høringsutkast:

I tillegg er det et stort behov for regelverk som stiller tydelige krav til både produsenter og varer når det gjelder miljøpåvirkning og holdbarhet, og som sikrer forbrukernes rettigheter.

BIRs innspill:

Det pågår for tiden fragmentert regelverksutvikling som påvirker produsentansvarsordningene og hvordan kommuner/renovasjonselskaper skal forholde seg til dette. Her er det lite helhetlig tenkning dessverre. Miljødirektoratet har fått i oppdrag å se på robustheten til ordningene og hvordan produsentansvaret kan bidra positivt til sirkulærøkonomien og dette er i prosess. BIR støtter at det bør stilles tydeligere krav til produsenter og presiserer at dette gjelder både å ta i bruk gjenvunnede materialer og å designe for økt holdbarhet, ombruk og materialgjenvinning.

Kapittel 10 – Utslippsfri avfallshåndtering:

BIRs innspill:

Forbrenningsanlegget til BIR er det største punktutslippet i Bergen og BIR støtter tiltaket om etablering av karbonfangst ved anlegget. Det er viktig å presisere at selv om restavfallsmengden som genereres i Bergen går ned, vil ikke mengden som brennes ved forbrenningsanlegget i Rådalen nødvendigvis reduseres. Selv om vi oppnår de økte utsorteringskravene, vil det være mangel på forbrenningskapasitet i Norge og Europa.

Forbrenning av avfall som ikke kan materialgjenvinnes eller ombrukes er et viktig tiltak for å redusere klimagassutslipp fra deponier i Europa. Noe avfall inneholder miljøgifter som ikke skal tilbake i kretsløpet.

Utdrag fra høringsutkast:

Hvis avfallshåndteringen skal bli utslippsfri, må vi enten få på plass karbonfangst i Rådalen, eller finne måter som fjerner all plast og plastbaserte tekstiler fra avfallet.

BIRs innspill:

Karbonfangst er viktig av hensyn til det globale klimaet, ikke et kommunalt regnskap. CO₂ kjenner ikke grenser, og utsortering av plast eller tekstil uegnet for materialgjenvinning, for å sende det til forbrenning et annet sted, gir ikke mindre klimapåvirkning.

Kapittel 11 - Et omstilt næringsliv

Utdrag fra høringsutkast:

4. Forskning, innovasjon og finansiering som støtter opp om omstilling av eksisterende bedrifter og legger til rette for fremtidsrettede næringer.

BIRs innspill:

Et sirkulært samfunn sikres ved å utvikle en og en sirkulær verdikjede av gangen. I dag er ikke virkemiddelapparatet rigget for å sikre risikoavlastning i slike prosesser. Det er heller ikke nok å støtte ett organisasjonsnummer, støtten må gis til en hel verdikjede. Virkemiddelapparatet må ha mer fokus på lokale sirkulære løsninger, og mindre fokus på eksport av varer og tjenester.

Utdrag fra høringsutkast:

5. Bedre utnyttelse av ressurser, blant annet gjennom å etablere næringsklynger og industrielle symbioser der bedrifter bruker overskudds- eller avfallsressurser fra nabobedriftene sine i egen produksjon.

BIRs innspill:

I et framtidig sirkulært samfunn skal ingen ressurser, biprodukt eller spillvarme gå til spille. Kommuner må ta dette inn i sine reguleringsprosesser/arealplaner slik at det legges til rette for industriell symbiose.

Kapittel 12 – Sirkulære Bergen

Utdrag fra høringsutkast:

En sirkulær økonomi bygger på grunnprinsippene om at avfall og forurensing minimeres, at produkter og materialer sirkuleres lengst mulig og med høyest mulig verdi, og at vi så langt som mulig unngår virksomhet som skader naturen.

BIRs innspill:

BIR støtter satsningsområdet om å etablere en sirkulær økonomi. Dette sammenfaller med BIRs strategi og grunnprinsipper.

Med vennlig hilsen,

Borghild Lekve
Konsernsjef, BIR AS